

1 2 **HAFTALIK KONU DAĞILIMI**

1. Hafta: Uluslararası Finansın Kapsamı, Temel Kavramlar Ve Küresel Finansal Sistem
2. Hafta: Uluslararası Para Sistemi Ve Döviz Kuru Rejimleri
3. Hafta: Döviz Piyasalarının İşleyişi Ve Döviz Kuru Belirleme Teorileri
4. Hafta: Kur Riski Ve Riskten Korunma Yöntemleri
5. Hafta: Türev Piyasalar: Forward, Futures, Swap Ve Opsiyon İşlemleri
6. Hafta: Uluslararası Sermaye Piyasaları
7. Hafta : Uluslararası finansman kaynakları
8. Hafta : Eximbank Kredileri, Kısa Vadeli İhracat Kredileri Ve Alacak Sigortası
9. Hafta : Ara Sınav
- 10.Hafta : Uluslararası Bankacılık ve offshore finans merkezleri
- 11.Hafta : Uluslararası finans kuruluşları ve kredi mekanizmaları
- 12.Hafta : Dış ticaret finansman yöntemleri
- 13.Hafta : Ödeme Şekilleri ve Akreditif Uygulamaları
- 14.Hafta : Eximbank kredileri ve dış ticaret teşvikleri

3 **ULUSLARARASI FİNANSMAN**

• Dersin Amacı:

Bu dersin amacı; öğrencilerin uluslararası finansal sistemin yapısını, döviz piyasalarını, uluslararası finansman araçlarını ve risk yönetim tekniklerini kavramalarını; küresel finansal kararları analiz edebilme ve temel uygulamaları yapabilme becerisi kazanmalarını sağlamaktır.

•

4 **Ölçme-Değerlendirme**

- Ara Sınav: %35
- Final Sınavı: %50
- Uygulama / Ödev: %15

5 **ÖDEV (Uygulama Çalışması)**

1

1. Grup: Bir Türk işletmesinin ihracat sürecinde karşılaşılabileceği kur riskinin analiz edilmesi ve korunma yöntemlerinin önerilmesi.

- Ödev İçeriği:
- Seçilen sektör ve firma bilgisi
- İlgili ülke ve para birimi analizi
- Olası kur riskinin türü
- Riskten korunma aracı önerisi (forward, opsiyon vb.)
- Sonuç ve değerlendirme

Çıktı: 10 dakikalık sunum + 5 sayfa rapor (Minimum 4-5 sayfa + kaynakça zorunlu)

2

2. Grup: Uluslararası Finansal Kuruluş Analizi

Konu: International Monetary Fund, World Bank veya World Trade Organization'nun görevleri ve Türkiye ile ilişkileri

İçerik:

- Kuruluşun amacı ve yapısı
- Finansman kaynakları
- Türkiye ile yürütülen projeler / ilişkiler
- Güncel bir uygulama örneği

Çıktı: 10 dakikalık sunum + 5 sayfa rapor (Minimum 4-5 sayfa + kaynakça zorunlu)

•

6 ÖDEV (Uygulama Çalışması)

1 3. Grup: Döviz Kuru Analizi Çalışması

Konu: Son 5 yıllık USD/TL veya EUR/TL kuru analizi

İçerik:

- Kurun yıllara göre grafiği
- Önemli ekonomik olayların etkisi
- Kur dalgalanmasının ithalat/ihracata etkisi
- Kısa değerlendirme

Beklenen: Grafik + yorum (Excel kullanılabilir)

Çıktı: 10 dakikalık sunum + 5 sayfa rapor (Minimum 4-5 sayfa + kaynakça zorunlu)

2 4. Grup: Kur Riskinden Korunma Stratejisi

Senaryo: İhracat yapan bir tekstil firması 6 ay sonra 500.000 USD tahsil edecektir.

Görev:

- Olası kur riskini tanımlayın
- Forward ve opsiyon yöntemi ile örnek çözüm yapın
- Hangi yöntemin avantajlı olduğunu yorumlayın

Çıktı: 10 dakikalık sunum + 5 sayfa rapor (Minimum 4-5 sayfa + kaynakça zorunlu)

•

7 ÖDEV (Uygulama Çalışması)

1 5. Grup: Uluslararası Sermaye Piyasaları Karşılaştırması

Konu: New York Stock Exchange, London Stock Exchange ve Borsa İstanbul karşılaştırması

İçerik:

- Piyasa büyüklüğü
- İşlem hacmi
- Listelenme şartları
- Küresel önem düzeyi
- Sonuç ve değerlendirme

Çıktı: 10 dakikalık sunum + 5 sayfa rapor (Minimum 4-5 sayfa + kaynakça zorunlu)

2 6. Grup: Ülke Riski Analizi

Görev: Seçilen bir ülkenin yatırım açısından risk analizi

İçerik:

- Politik risk
- Ekonomik risk
- Döviz kuru istikrarı
- Yatırım yapılabilirlik yorumu

Çıktı: 10 dakikalık sunum + 5 sayfa rapor (Minimum 4-5 sayfa + kaynakça zorunlu)

•

8 ÖDEV (Uygulama Çalışması)

1 7. Grup: Eurobond ve Dış Borçlanma Analizi

Konu: Türkiye'nin son yıllardaki Eurobond ihracı

İçerik:

- Eurobond nedir?
- Türkiye neden Eurobond ihraç eder?
- Avantajları ve riskleri

- Yatırımcı açısından değerlendirme

- Sonuç ve değerlendirme

Çıktı: 10 dakikalık sunum + 5 sayfa rapor (Minimum 4-5 sayfa + kaynakça zorunlu)

2 8. Grup: Çok Uluslu Şirket Finansmanı

Konu: Bir çok uluslu şirket seçiniz (örneğin Coca-Cola veya Toyota)

İçerik:

- Faaliyet gösterdiği ülkeler
- Finansman kaynakları
- Döviz riskini nasıl yönetiyor?
- Küresel kriz dönemlerindeki performansı
- Sonuç ve değerlendirme

Çıktı: 10 dakikalık sunum + 5 sayfa rapor (Minimum 4-5 sayfa + kaynakça zorunlu)

-

9 ÖDEV (Uygulama Çalışması)

Alternatif Uygulama Modeli (İsteyen öğrenciler tek kişilik grup olarak aşağıdaki para birimlerinden birini seçerek 23 Şubat-1 Mayıs dönemine ilişkin haftalık takip ile aşağıdaki uygulama benzeri bir uygulama gerçekleştirebilir. Pazartesi açılış Cuma kapanış kurları dikkate alınıp haftalık, aylık, dönemlik +/- performans ayrı ayrı tablolar halinde hesaplanacak, son aşamada diğer kurlar ile karşılaştırma gerçekleştirilecektir.)

- Her grup farklı bir para birimini temsil eder (USD, EUR, JPY vb.)
Haftalık gelişmeleri takip eder ve dönem sonunda "hangi para birimi daha güçlü performans gösterdi?" analizi sunar.

-

Değerlendirme

Kriter	Oran
• İçerik doğruluğu	%30
• Analiz yeteneği	%25
• Uygulama / hesaplama	%20
• Sunum kalitesi	%15
• Kaynak kullanımı	%10

-

10 Temel Kavramlar

Finans?

• Herhangi bir harcama (gider) için ihtiyaç duyulan fonların (paranın) uygun koşullarda temin edilmesi ve verimli bir şekilde kullanılmasıyla ilgili faaliyetlerin tamamına verilen isimdir.

• Finans?

Parasal kaynak, para

• Finansman?

İşletmenin ihtiyaç duyduğu fon ve paraların gerekli koşullarda uygun vadelerle temin edilmesi, temin edilen finansmanın işletmenin amaçları doğrultusunda kullanılmasıdır.

11 Uluslararası Finans Nedir?

- 1 • Uluslararası finans; ülkeler arasındaki para, sermaye ve finansal varlık hareketlerini inceleyen finans dalıdır. Döviz kurları, uluslararası yatırım kararları, dış ticaret finansmanı ve küresel sermaye akımları bu alanın temel konularıdır.

- 2 Uluslararası finansın temel odak alanları:

- Döviz piyasaları

- Uluslararası sermaye hareketleri
- Kur riski ve yönetimi
- Çok uluslu işletmelerin finansmanı
- Uluslararası finans kuruluşları
-

12 Temel Kavramlar

Piyasa?

Talep ettikleri mal ve hizmetler karşılığında para vermek isteyen alıcılarla, para karşılığında mal ve hizmet sunmak isteyen satıcıların buluştukları yer piyasa olarak tanımlanır. Alıcı ve satıcıların (arz ve talebin) birbirleriyle karşılaşmalarına imkan sağlayan örgütlü birim piyasayı oluşturur.

13 Temel Kavramlar

• Para Piyasası (Money Market)?

Kısa vadeli (1 yıla kadar vadeli) fon arz ve talebinin karşılaştığı piyasaya «para piyasası» denir.

• Sermaye Piyasası (Capital Market)?

Orta ve uzun (1 yıldan daha uzun) vadeli fon arz ve talebinin karşılandığı piyasadır. Sermaye piyasasının genel özelliği ve para piyasasından ayrıldığı en belirgin niteliği bu piyasanın orta ve uzun vadeli fonlardan oluşmasıdır. Bu vade bir yıldan uzun olmalıdır.

14 Temel Kavramlar

1 Döviz (Foreign Exchange)

- Bir ülke parasının başka bir ülke parası cinsinden değeri.
Döviz Kuru
- Bir para biriminin başka bir para birimi karşısındaki fiyatı.

2 Devalüasyon

- Sabit kur sisteminde yerel paranın resmi olarak değerinin düşürülmesi.

Revalüasyon

- Yerel paranın resmi olarak değerinin artırılması.

Konvertibilite

- Bir ülke parasının serbestçe diğer paralara çevrilebilmesi.
-

15 Küreselleşme ve Finansal Entegrasyon

Küreselleşme ile birlikte:

- Sermaye hareketleri hızlanmıştır.
- Finansal piyasalar birbirine entegre olmuştur.
- Ulusal krizler küresel etki yaratabilir hale gelmiştir.
- Finansal entegrasyon; ülkeler arası sermaye akımlarının serbestleşmesini ifade eder.

16 Küresel Finansal Sistemin Yapısı

1 Küresel finansal sistem üç temel bileşenden oluşur:

1. Uluslararası Finansal Piyasalar

- Döviz piyasaları
- Europara piyasaları
- Uluslararası tahvil piyasaları
-

2 2. Uluslararası Finansal Kurumlar

- International Monetary Fund
- World Bank

- Bank for International Settlements
- 3. Çok Uluslu Bankalar ve Şirketler
- Sermaye hareketlerinin önemli aktörleridir.
-

17 Finansal Sektörün Önemi

1 Finansal sektör;

- Bilginin ve kaynakların toplanması ve kullandırılmasında etkinlik ve verimlilik artışı sağlar.
- Kaynakları harekete geçirir.
- Riskleri dağıtır.
- Yeni projelere kaynak yaratır.
- Kaynakları izler.
- Sermaye birikiminin sağlanmasında önemli bir rol oynar.

2 • Uluslararası Finansal Piyasa?

- Bir ülkedeki tasarruf fazlasına sahip bir kişi ya da kuruluşların ellerindeki fonları tasarruf açığı içerisinde bulunan farklı bir ülke piyasası yatırımcıların kullanımına sunmalarına aracılık eden piyasalardır.
- Uluslararası finansal piyasalarda işlem gören varlıklara uluslararası finansal varlık denmektedir.

18 Uluslararası finansal piyasa türleri

1 a. Uluslararası Para Piyasaları

Vadeleri bir yıla kadar olan uluslararası anlamda geçerliliği olan finansal fonların ödünç alınıp verildiği piyasalardır.

En temel fonksiyonu gerçek ve tüzel kişiler hatta ülkelerin kısa vadeli sermaye ihtiyaçlarını karşılamaktır.

2 b. Uluslararası Sermaye Piyasaları

Uluslararası anlamda geçerliliği olan ve vadeleri 1 yıldan uzun fonların işlemlerini esas alan piyasadır. Menkulleştirilmiş piyasalar da denen sermaye piyasalarında uzun vadeli borçlanma araçları olarak şirket ve devlet tahvilleri ile şirket hisse senetlerinin el değiştirmesi olanaklıdır.

19 FİNANSAL SİSTEM

1 Finansal Sistem Nedir?

- Satın alma gücünün tasarruf eden kesimden yatırım yapacak kesimlere ve/veya nihai tüketiciye aktarılmasını sağlayan organizasyonlar bütünüdür.

Finansal Sistemin Amacı?

- Fon fazlalığı ve açığı olan ekonomik birimler arasındaki fon aktarımını dolaylı ve dolaysız yöntemlerle gerçekleştirmektir.

2

- Fon Arzı; Tasarruf edenler,
- Fon talebi; Kredi almak isteyen birimler,
- Dolaylı Finansman; Finansal araçların inisiyatifi ile fon aktarımı (mevduat kredi).
- Dolaysız Finansman; Finansal araçlar yardımıyla doğrudan karşılaşırlar ve sermaye piyasası araçları kullanırlar (Hisse Senedi, Tahvil, Finansman bonoları)

20 Finansal Sistemin Önemi?

- Bilginin ve kaynakların toplanması ve kullandırılmasında etkinlik ve verimlilik artışı sağlar;
- Kaynakları harekete geçirir,
- Riskleri dağıtır,
- Yeni projelere kaynak oluşturur,
- Kaynakları izler,
- Sermaye birikiminin sağlanmasında önemli bir rol oynar.

21 **Finansal Sistemin Görevleri?**

1. Malların, hizmetlerin ve varlıkların el değiştirmesine aracılık etmek,
2. Büyük ölçekli projelerin finansmanını kolaylaştırmak amacıyla tasarruf birikimi ve risk dağıtım sistemi oluşturarak mülkiyetin tabana yayılmasını sağlamaya çalışmak,
3. Ekonomik kaynakların zaman içerisinde, coğrafi bölgeler ve sektörler arasında transferinin sağlanmasına yardım etmek,
4. Risk yönetimi ve risk kontrolü yöntemlerinin geliştirilmesi,
5. Fiyat bilgisinin sağlanması,
6. Asimetrik bilgi sorununun çözümünün kolaylaştırılması,
7. Paranın fiziksel olarak taşınmasındaki zorluklar ve risklerin giderilmesi,

22 **Uluslararası Finansal Sistem**

Her ülkede farklı ulusal paranın dolaşımında olduğu göz önünde bulundurulduğunda farklı ulusal paralar arasında değişimin nasıl sağlanacağı önemli sorun teşkil edecektir. Dünya ticaretinin önemli bir kısmı ABD doları ile ödemeyi tercih eder hale gelse de, AB'nin EURO'su, Japon Yeni, Çin Yuan'ı, gibi para birimleri de uluslararası piyasalarda ödemelerde kullanılabilir.

23 **1. Bretton Woods Öncesi Dönem**1 1550-1750 Dönemi:

İngiltere Bankası'nın mali sistemin tek bankası olduğu dönemdir. Mal para sistemi (yani altın ve gümüş kullanımı) hakimdir. Yeni altın ve gümüş madenlerinin bulunması ya da ihracat yapılması dışında, ekonominin üretken kapasitesindeki artışa uygun olarak mal paranın miktarını arttıracak bir mekanizma bulunmamaktaydı. Mal para sistemine karşı direnç, altın ve gümüş paraların maden içeriğinin düşürülmesi, hem ülkelerarası ticarete sorunlar yaratmış, hem de kötü paranın iyi parayı kovması (Gresham yasasının işlemesi) sonucunda ülke içi ticareti takasa döndürerek, faaliyet hacmini daraltıcı etki yapmıştır.

2 1550-1750 Dönemi:

Mal para sistemi, para arzının ticari hayatın gereksinmelerine uygun olarak artırılamaması nedeniyle esnek bir para sistemi değildir. Bireylerin gelirlerinin sabit bir oranını para olarak bulundurmaları ve reel gelir düzeyinin sabitliği (yani tam istihdam koşulları geçerli ise) mal para sisteminde para arzındaki artış, diğer malların para cinsinden değerinin artmasına yol açar.

1750-1870 Dönemi:

Bu dönem, mali sistemde banka sayısının arttığı, kamu bankası niteliğinde olan İngiltere Bankasının yanı sıra özel bankaların yaygınlaştığı ve finansal krizlerin yaşanmaya başladığı dönemdir. Bu dönemin en önemli özelliklerinden birisi, şube bankacılığının gelişmeye başlamasıdır.

24 **2. Altın Para Standardı Dönemi (1870-1914)**

1 Altın standardı sisteminin temeli, ülkeler arasında paranın değişim oranı olan döviz kurunun, ülkenin altın stoklarına bağlı olarak belirlenmesine dayanır. Bu sistemde temel para belirli ayar ve ağırlıkta tanımlanmış olan altındır. Sistemde, uluslar arası paralar altın karşılığında ihraç edilmekte ve para ile altının değişimi devlet tarafından yapılmaktadır.

2 Dış ticaret tamamen serbest bir şekilde yapılmış, ülkeler ticareti kısıtlayıcı önlemler getirmemişlerdir.

Altın-Döviz sistemi 1931 yılına kadar devam etmiş, bu dönemde İngiltere, rezervlerine olan aşırı talepten dolayı Sterlin 'in değerinin gerçekçi olmayan bir biçimde yükselmesi sonucu sistemden çıkmak zorunda kalmıştır. Sterlin, dünya parası haline gelmiş ve altından çok daha geniş bir dolaşım alanına sahip olmuştur.

25 **3. Bretton Woods Dönemi**

1 • Para Sistemi = Altın Döviz Standardı

İkinci Dünya Savaşı sonrası Bretton Woods'ta toplanan konferansta alınan kararlar ile kurulan ve 15 Ağustos 1971 tarihine kadar süren para sistemine "altın döviz standardı" denir. Altın döviz standardında, altın yanında konvertibl olan paralar da uluslararası rezerv para olarak kullanılır. Böylece altından tasarruf etme imkânı doğar.

- 2 • Bu sistemin geçerli olabilmesi için, bir banker ülkenin olması ve sistem içindeki diğer ülkelerin sanayi üretimi için kullanmadıkları altınları belirli bir sabit fiyattan banker ülkeye vermeleri gerekir. Banker ülke, kendisindeki altınları sadece rezerv olarak saklar ve diğer ülkeler talep ettikleri anda kendi ulusal parasını altına çevirir.

26 Bretton Woods Para Sistemi

- 1 • Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası kurulmuştur.
 - Uluslararası Para Fonu, sistemin bu ilkelere göre yürütülmesinden sorumlu tutulmuştur. IMF sistemi ile ABD dışındaki bütün IMF üyeleri (Türkiye dâhil) paralarının değerini ABD Doları veya altın cinsinden belirlemişlerdir. Böylece bütün üye ülkelerin paraları sabit kurlarla birbirine bağlanmıştır. (1 ons altın = 35 \$)
 - 18/02/2025 tarihli ONS Altın fiyatı yaklaşık 2900 \$'dır.
- 2 • (Para Sistemi=Altın Döviz Standardı) Bretton Woods'ta kabul edilen uluslararası para sisteminin başlıca ilkeleri;
 - Sabit fakat ayarlanabilir döviz kurları,
 - Dış dengenin sağlanabilmesi için döviz kuru ayarlamaları,
 - İç dengenin sağlanabilmesi için bağımsız para ve maliye politikası uygulama imkanının sağlanması,
 - Uluslararası ticaretin serbestleştirilmesi ve ulusal paralara konvertibilite tanınması,
 - Uluslararası mali konularda işbirliğinin sağlanması,
 - Yeterli uluslararası likiditenin yaratılması.

27 Bretton Woods Sisteminde Ortaya Çıkan Sorunlar

- 1 • Likidite ve Anahtar Paraya Güven Sorunu
 - Dış Denge Sorunu
 - Emisyon Kazançları Sorunu
 - Kaynak İsrافی Sorunu
 - Spekülasyon Sorunu
- 2 KAYNAKLAR • Uluslararası Finansman Ders Kitabı, Çokgüngör, H.Ö., İstanbul Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi • Ertem, Ü. Uluslararası Finansman, Ekin Basım Yayın Dağıtım

2. Haftanın Konusu • Döviz Kuru Politikası ve Döviz Piyasası